

Φύλο και οντολογία στην Ορθόδοξη Θεολογία. Κριτική της θεωρίας των έμφυλων ταυτοτήτων (Αρχιμ. Θεόφιλος Λεμοντζής, Δρ. Θεολογίας)

/ Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες

Οι Πατέρες της Εκκλησίας μας, όπως ο άγιος Επιφάνιος Κύπρου, ο άγιος Ειρηναίος Λουγδούνου, ο άγιος Ιππόλυτος Ρώμης, ο Κλήμης ο Αλεξανδρεύς κ.α., αρνήθηκαν να αποδεχτούν το παραπάνω ανθρωπολογικό και σωτηριολογικό μοντέλο που προέβαλλαν οι Γνωστικοί διότι ήταν εκ διαμέτρου αντίθετο με τη βιβλική ανθρωπολογία και ως εκ τούτου ακύρωνε τη δυνατότητα της σωτηρίας του ανθρώπου. Ουσιαστικά οδηγούσε σε μια παραχάραξη του ευαγγελικού μηνύματος του τι είναι ο άνθρωπος, ποια είναι η αρχή του, ποιος είναι ο προορισμός του, πως πρέπει να ζει και να πολιτεύεται επί της γης ούτως ώστε να κατορθώσει την πληρότητα της ζωής, την πνευματική εξέλιξη και πρόοδο του και εν τέλει τη δυνατότητα της σωτηρίας του.

Τόσο ο αρχαίος Γνωστικισμός όσο και οι σύγχρονες απόψεις περί Gender και εξάλειψης της διάκρισης των δύο φύλων, που παραθέσαμε παραπάνω, αν και εκκινούν από διαφορετικές θεωρητικές αφετηρίες όμως συγκλίνουν σε ένα βασικό σημείο: το σώμα του ανθρώπου είναι από τη φύση του ατελές, «εν ελαττώματι» και πρέπει είτε να διορθωθεί είτε να απορριφθεί. Όπως ακριβώς οι Γνωστικοί ταύτιζαν τον αληθινό και αυθεντικό άνθρωπο μόνο με το πνευματικό του στοιχείο, κατά τον ίδιο τρόπο οι σύγχρονες θεωρίες περί έμφυλων ταυτοτήτων θεωρούν ότι το σώμα και το φύλο που φέρει ο άνθρωπος έχουν μια δευτερεύουσα θέση σε σχέση με την αυτοσυνειδησία και αυτοαντίληψη του ανθρώπου. Αυτό το συμπέρασμα εξάγεται από το γεγονός ότι οι θιασώτες της άποψης θεωρούν ότι το βιολογικό φύλο δεν ταυτίζεται με το κοινωνικό φύλο, πιστεύουν ότι θα πρέπει να παραθεωρείται το τι πραγματικά είναι ο άνθρωπος βιολογικά, σε ποιο φύλο ανήκει αντικειμενικά, και το οποίο είναι πασιφανές και αυταπόδεικτο, αλλά θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη μόνο το τι εγώ πιστεύω ότι είμαι, το σε ποιο φύλο εγώ πιστεύω ότι ανήκω, υποστηρίζοντας ότι το σώμα μπορεί να εκφράζει ότι ανήκω σε λάθος φύλο. Κατά συνέπεια, κατ' αυτούς, πρέπει να δίνεται προτεραιότητα αποκλειστικά και μόνο στην αυτοσυνειδησία και αυτοαντίληψη του υποκειμένου, στην έμφυλη ταυτότητα που διαμορφώνει, και όχι στα βιολογικά χαρακτηριστικά του. Όμως πολλές φορές αυτή η αυτοαντίληψη του ανθρώπου δεν συνάδει με την βιολογική πραγματικότητα και όπως επισημαίνει ο σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μεσογαίας και Λαυρεωτικής κ.κ.Νικόλαος, αποτελεί μια ιδεοληψία, μια εμμονή, δηλαδή εισέρχεται μέσα στον άνθρωπο ένας λογισμός που λέει στον άνθρωπο ότι είναι κάτι άλλο από αυτό που πραγματικά είναι. Επίσης ο σεβασμιώτατος Μητροπολίτης

Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομος επισημαίνει ότι αυτό αποτελεί μια διάσταση φύσεως και βουλήσεως ή θελήσεως του ανθρώπου, αποτελεί μια παρά φύση ψευδαίσθηση στον άνθρωπο, δεν μπορεί να θέλει άλλο και να είναι άλλο η φύση του. Όπως οι Γνωστικοί προέβαλλαν την κατάσταση της ενοφυλίας ως ιδανική, κατά τον ίδιο τρόπο οι σύγχρονες περί Gender θεωρίες προωθούν μία κατάσταση οντολογικής σύγχυσης μεταξύ των φύλων. Όπως οι Γνωστικοί μέσω αυτών των αντιλήψεων κατεδίκαζαν τον γάμο και την τεκνογονία, κατά τον ίδιο τρόπο οι σύγχρονες περί Gender θεωρίες έχουν ως αποτέλεσμα την άρνηση του γάμου και της τεκνογονίας.

Είναι απορίας άξιο το γεγονός ότι ενώ ζούμε σε έναν υλοκρατικό κόσμο, όπου η υλική απόλαυση έχει καταστεί το κύριο μέλημα του ανθρώπου υφίσταται αυτή η απαξίωση και εκμηδένιση της υλικής υπόστασης του ανθρώπου, του σώματος και του φύλου που φέρει. Μάλιστα είναι τραγελαφικό το γεγονός ότι ορισμένες φορές υποστηρίζεται από κάποιους ότι η Ορθόδοξη θεολογία είναι δήθεν αρνητική απέναντι στο σώμα και τα χαρακτηριστικά του. Όπως επισημαίνει ο Μακαριώτατος αρχιεπίσκοπος Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ. Ιερώνυμος: «είναι απορίας άξιον πως άνθρωποι αυτοπροσδιοριζόμενοι ως προοδευτικοί και φιλελεύθεροι, οι οποίοι κατηγορούν την Εκκλησία για απαξίωση και υποτίμηση της σωματικότητας στον άνθρωπο, πρεσβεύουν έναν ανθρώπινο "εαυτό" ανεξάρτητο από το σώμα. Πρόκειται για παρωχημένο δυσιμό ενδεδυμένο με σύγχρονη ευτέλεια». Κατά συνέπεια, η αρνητική στάση της Ορθόδοξης θεολογίας απέναντι στις περί Gender θεωρίες επιβάλλεται εξαιτίας της ιερότητας και της αξίας που

δίνει η Θεολογία στο σώμα και στα χαρακτηριστικά του ως δημιούργημα του Θεού. Όπως λέγει ο άγιος Ιωάννης ο Δαμασκηνός, κατά τη δημιουργία του ανθρώπου, δεν υπάρχει κάποια χρονική προτεραιότητα της ψυχής έναντι του σώματος: «Άμα δε το σώμα και η ψυχή πέπλασται, ου το μεν πρώτον, το δε ύστερον». Άλλωστε η απορριπτική θέση των Πατέρων μας απέναντι στον Γνωστικισμό αποδεικνύει ότι η Θεολογία καταφάσκει στο υλικό σώμα ως το πολύτιμο έργο του Θεού. Όπως σημειώνει ο Άγιος Επιφάνιος, ούτε τα σώματα των ανθρώπων, ούτε τα υλικά στοιχεία είναι κακά από τη φύση τους, αλλά το κακό λαμβάνει υπόσταση μέσα από τις πράξεις των ανθρώπων. Ο Θεός δημιούργησε τον κόσμο και για αυτό τα πάντα είναι «καλά λίαν»(Γεν. 1,31). Το κακό δεν ταυτίζεται με το σώμα αλλά εντοπίζεται στο νου του ανθρώπου, στη βούληση του ανθρώπου, εξαιτίας της μη σωστής χρήσης, της παράχρησης είτε του σώματος είτε της ψυχής. Σε αντίθεση προς τους Γνωστικούς, που απέδιδαν τη δημιουργία σε κατώτερο δημιουργό Θεό, ο άγιος Ειρηναίος φρονεί ότι αυτή είναι έργο του Θεού Πατρός δια του Υιού και του αγίου Πνεύματος. Τίποτα στη δημιουργία δεν είναι φύσει κακό. Η παρουσία του κακού δεν οφείλεται στην προαιώνια αντίθεση μεταξύ πνευματικού και υλικού στοιχείου, όπως ήθελαν οι Γνωστικοί, αλλά οφείλεται στη νίκη που σημείωσε ο εχθρός του Θεού, ο Διάβολος, κατά του ανθρώπου δια της αμαρτίας και κατέστρεψε τις αρμονικές σχέσεις Θεού και ανθρώπων.

[Διαβάστε ολόκληρη τη μελέτη εδώ](#)